

I Liceum Ogólnokształcące
im. Tadeusza Kościuszki
w Łasku

Wywiad z leśnikiem o lasach w powiecie łaskim

1. Czy ocieplenie klimatu ma wpływ na ilość pożarów?

Obecnie większość pożarów powodowanych jest bezpośrednio (celowe lub przypadkowe podpalenia) lub pośrednio (osuszanie terenów) przez człowieka. Pożary wywołane siłami natury np. uderzeniem pioruna należą do rzadkości. Ocieplenie klimatu i związane z nim występowanie okresów suszy i okresów bez opadów zdecydowanie sprzyja powstawaniu pożarów, gdyż przy wilgotności ściółki wynoszącej kilka procent wystarczy źle dogaszony papieros rzucony w lesie i pożar gotowy. W Nadleśnictwie Kolumna mamy zarejestrowane 24 pożary w roku 2019 i 15 w roku 2020.

2. Czy zmiany klimatu (lżejsze zimy) mogą spowodować, że jakieś gatunki zwierząt (na przykład sarny, dziki) będą bardzo szybko powiększać swoje populacje?

Lżejsze zimy, czy też ich zupełny brak wpływa na liczebność populacji zwierząt. W normalnych warunkach klimatycznych z ostrymi zimami, z pokrywą śnieżną dochodziłoby u zwierząt do naturalnej selekcji – słabsze i chore zwierzęta nie przetrwałyby zimy. Obecnie z racji dostępności pokarmu cały rok takie sytuacje nie mają miejsca, a samice sarny, czy jelenia dostosowując się do

sprzyjających warunków atmosferycznych coraz częściej mają po 2 młode. Podobnie dziki, u których coraz młodsze osobniki przystępują do rozrodu.

3. Czy wzrost temperatury, a przy tym zwiększone parowanie i wilgotność wpływa na szybsze gnicie i umieranie drzew?

Zwiększona wilgotność sprzyja rozwojowi chorób grzybowych. Drzewa dojrzałe, starsze są na takie zmiany odporniejsze, ale wpływ wilgoci jest szczególnie dobrze widoczny na szkółkach leśnych gdzie produkujemy sadzonki, które są później wykorzystywane do nasadzeń po wycinkach w lesie. Pojawiają się tam coraz częściej różnego rodzaju grzyby zgorzelowe i pleśnie, które atakują młode sadzonki.

4. Czy przez podniesienie się temperatury któryś z gatunków roślin leśnych/ grzybów wymiera?

W warunkach klimatycznych centralnej Polski nie obserwujemy tego zjawiska. Ocieplenie klimatu powoduje wymieranie przede wszystkim gatunków stref polarnych, górskich czy tych o niewielkim zasięgu geograficznym.

5. Czy w ostatnich latach pojawiły się zmiany w lesie, które są związane z ociepleniem klimatu? Czy są to głównie tylko zmiany negatywne, czy są też pozytywne?

W związku z ociepleniem klimatu, malejącą ilością opadów i bezśnieżnymi zimami obniża się poziom wód gruntowych i drzewa coraz gorzej znoszą okresy letnich susz, czy też gradacje tj. masowe pojawianie się szkodników. Z taką sytuacją mamy do czynienia w nadleśnictwie jeśli chodzi o osnuję gwiazdzistą – szkodnika sosny, którego jednoroczny żer na igłach sosny nie jest śmiertelny dla drzewostanu, ale powtarzający się z roku na rok przy deficycie wody i bardzo dobrych warunkach (brak zim) do rozwoju dla innych szkodników owadzich staje się dla drzew zabójczy.

6. Czy jest coś, co uczniowie mogą zrobić, aby te negatywne zmiany powstrzymać?

Każdy z nas może i powinien oszczędzać wodę np. poprzez wykorzystywanie do podlewania wody deszczówki, a nie wody z sieci wodociągowej.

7. Jak wyglądały lasy w powiecie łaskim w ostatniej dekadzie? Czy coś się zmieniło?

Lasy w powiecie łaskim starzeją się. W wielu miejscach są to też monokultury złożone z jednego tylko gatunku – sosny zwyczajnej. Jesteśmy w trakcie przebudowy tych drzewostanów co wiąże się z prowadzeniem cięć i wprowadzaniem w miejsce wyciętych drzew innych gatunków tak aby zwiększyć bioróżnorodność. Na pewno w lasach Nadleśnictwa Kolumna wzrasta udział dęba, buka i jodły.

8. Czy zwierzęta w naszym rejonie odczuwają zmiany klimatu? Jeśli tak,

jak wpływa to na ich liczebność oraz zachowania?

Odpowiedź jak w pkt 2 tzn. zwiększony rozród, cały rok dostępność karmy.

9. Czy drzewostan zmienił się w ostatnim czasie? Jaka jest średnia długość życia lasu?

Odpowiedź jak w pkt 8 tzn. trwające przebudowy, wzrost udziału gatunków liściastych i jodły. W zakresie długości życia lasu jest to dla leśnika pytanie trudne ponieważ można powiedzieć, że las trwa wiecznie zmienia się tylko jego wiek. W lasach gospodarczych w których wycinamy drzewa sosny dorastają do wieku 100-120 lat wycinamy je wszystkie, ale w ich miejsce sadzimy młode pokolenie lasu, które będzie rosnąć kolejne 100 lat – taka wymiana pokoleń. W lasach naturalnych jeśli te same sosny zamiast je wyciąć ze starości przewróciłyby się i rozkładały się doszłoby do sukcesji naturalnej i obsiałyby się tam brzozy, osiki oraz sosny i cykl taki powtarzałby się.

10. Jakich drzew w naszym regionie jest najwięcej, oraz jak wpływa to na środowisko?

Sosna zwyczajna – udział powierzchniowy wg gatunków panujących około 84%
Jodła pospolita – 1%
Buk zwyczajny – 1%
Dąb szypułkowy i bezszypułkowy – 7%
Olsza czarna – 4%
Brzoza zwyczajna – 3%

11. Jaki % łaskiego powiatu jest zalesiony?

Lesistość powiatu łaskiego wynosi dokładnie 22,36% (stan na 01.01.2016 – takim tylko dysponujemy) i jest wyższa od lesistości województwa łódzkiego, która wynosi 21,3%.

12. Czy w naszych lasach widać odzwierciedlenie dzisiejszej mody na

ekologię? Np. pro-naturę, zafascynowanie materiałami naturalnymi czy życie w zgodzie z naturą?

Na pewno wzrasta zainteresowanie odpoczynkiem i rekreacją w lesie. Do tego celu wytyczane są ścieżki biegowe, Nordic walking, rowerowe. Jeśli chodzi o modę na ekologię i materiały naturalne wzrasta na nie zapotrzebowanie i ma setki zastosowań np. poczynając od elementów konstrukcyjnych domów, przez podłogi (parkiet, panele), meble, papier i wiele innych. Warto w tym miejscu wspomnieć, że drewno jest surowcem doskonałym bo w pełni odnawialnym – w miejsce wyciętych drzew sadzimy nowe. Dlatego na prowadzone wycinki nie można patrzeć jak na dewastację i uszczuplanie zasobów drewna bo w Nadleśnictwie Kolumna sadzimy co roku w miejsce wyciętych drzew ponad milion nowych, a w całych Lasach Państwowych około 500 mln drzew.

13. Czy jako pojedyncze jednostki jesteśmy w stanie polepszyć stan naszych lasów, pomijając tak prozaiczne czyny jak zbieranie śmieci?

Polepszenie stanu lasów niestety często sprowadza się do tej właśnie prozaicznej czynności jak zbieranie śmieci w lesie. Na ten cel Nadleśnictwo Kolumna przeznaczają co roku ok 100 tys. zł i zbiera blisko 2 wagony śmieci. Dlatego każdy z nas polepszyć stan lasów może przede wszystkim dając dobry przykład korzystania z nich i nie pozostawiając po sobie śmieci, które będą rozkładały się dziesiątki lub setki lat albo ktoś je będzie musiał posprzątać

14. Czy zakładanie tak bardzo modnych domków dla owadów wpływa w jakiś sposób na nasze lasy? Czy wpływa na zapylanie pól oraz bioróżnorodność?

Czy nasze leśnictwo posiada takowy domek? Jeśli tak, czy mogą powieścić państwo jakie zmiany zauważyli?

Owady zapylają zarówno rośliny uprawne, jak i te dziko rosnące. Według Greenpeace Polska „**Co trzecia łyżka pokarmu, który spożywamy, zależy od aktywności owadów zapylających**”. To owadom zapylającym zawdzięczamy:

- warzywa np. pomidory czy cukinia,
- owoce takie jak jabłka,
- orzechy np. migdały,
- zioła służące nam za przyprawy,
- dotyczy to także olejów jadalnych – na przykład oleju rzepakowego.

W Nadleśnictwie domku dla owadów zapylających nie posiadamy, ale mamy w lesie 2 barcie dzikich pszczół, które obserwujemy i monitorujemy.

Grupa projektu 1 PLANET 4 ALL z Łasku serdecznie dziękuję Panu leśniczemu Michałowi Falkowskiemu za udzielenie odpowiedzi na nasze pytania, które na pewno rozwiązały wiele pytań dotyczących naszych lasów i mamy nadzieję, że dzięki zdobytej wiedzy wygramy konkurs. DZIĘKUJEMY

Opiekun projektu:

Małgorzata Ziarnowska

Uczestnicy projektu:

**Jagoda Jarosławska
Klaudia Stępień
Ania Klimczak
Gabrysia Materka
Joanna Laszczyk
Iga Latuszkiewicz
Izabela Borowiecka
Julita Jaroszek
Marcelina Gajda**